

Sag C-242/95

GT-Link A/S mod De Danske Statsbaner (DSB)

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Østre Landsret)

»Søtransport — havneafgifter på skibe og varer —
importtillæg — misbrug af dominerende stilling«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat F.G. Jacobs fremsat den 27. februar 1997	4452
Domstolens dom (Sjette Afdeling) af 17. juli 1997	4453

Sammendrag af dom

1. *Fiskale bestemmelser — interne afgifter — importtillæg til en havneafgift — forskelsbehandling mellem indenlandske produkter og produkter indført fra en anden medlemsstat — forbud — rækkevidde*
(EØF-traktaten, art. 95)

2. *Konkurrence — dominerende stilling — misbrug — forbud — direkte virkning — individuelle rettigheder — beskyttelse ved de nationale domstole — sagsanlæg — nationale processuelle regler — betingelser for anvendelse heraf — bevisbyrde*
(EØF-traktaten, art. 86)
3. *Konkurrence — offentlige virksomheder og virksomheder, som medlemsstaterne indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder — regulativbestemmelser om havneafgifter, der skal betales for brugen af havne, som ejes af en offentlig virksomhed — opkrævning af afgifter af en urimelig størrelse — afgiftsmæssig forskelsbehandling mellem brugere, der begunstiger den offentlige virksomheds egne tjenesteydelser og på grundlag af gensidighed visse af dens samarbejdspartners tjenesteydelser — misbrug af en dominerende stilling — de nationale domstoles bedømmelse — kriterier*
(EØF-traktaten, art. 86 og art. 90, stk. 1)
4. *Konkurrence — virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse — udpegelse på grundlag af den udøvede virksomheds særlige karakter — omfattet af traktatens bestemmelser — undtagelse — betingelser*
(EØF-traktaten, art. 90, stk. 2)
5. *Fællesskabsret — direkte virkning — nationale afgifter i strid med fællesskabsretten — tilbagebetaling*

1. Traktatens artikel 95 er til hinder for, at en medlemsstat ved indførelse af varer med skib fra en anden medlemsstat opkræver et importtillæg på 40% af den generelt opkrævede vareafgift på varer, der losses, indlades eller på anden måde sø- eller landsættes i havnene i den førstnævnte medlemsstat eller i de uddybede løb til disse havne.

ikke være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret, og de må heller ikke i praksis gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til Fællesskabets retsorden.

2. Det tilkommer hver medlemsstat i sin interne retsorden at udpege de kompetente retter og fastsætte processuelle regler, herunder bevisbyrderegler, for sagsanlæg til sikring af beskyttelsen af de rettigheder, som den direkte virkning af traktatens artikel 86 medfører for borgerne. Disse processuelle regler må dog
3. Såfremt en offentlig virksomhed, som ejer og driver en trafikhavn, indtager en dominerende stilling på en væsentlig del af fællesmarkedet, er EØF-traktatens artikel 90, stk. 1, sammenholdt med artikel 86, til hinder for, at virksomheden i henhold til regulativbestemmelser fastsat af den medlemsstat, som den hører under, opkræver havneafgifter af en urimelig størrelse eller fritager sine egne samt — på grundlag af

- gensidighed — visse af sin samarbejdspartners færgeruter for disse afgifter, i det omfang sådanne fritagelser indebærer anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi. Det tilkommer den nationale ret at undersøge, om afgifternes størrelse faktisk er urimelig, når henses til afgifternes niveau og den økonomiske værdi af de leverede ydelser. Det tilkommer den endvidere at undersøge, om den omstændighed, at den offentlige virksomheds egne samt — på grundlag af gensidighed — visse af dens samarbejdspartners færgeruter er fritaget for afgifter, faktisk indebærer anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi.
4. Havnearbejde bestående i lastning, losning, omladning, oplagring og håndtering af varer og materiel har ikke nødvendigvis en sådan almindelig økonomisk interesse, at det adskiller sig fra andre af erhvervslivets aktiviteter. Traktatens artikel 90, stk. 2, tillader under alle omstændigheder ikke, at en offentlig virksomhed, der ejer og driver en trafikhavn, opkræver havneafgifter, der skal betales for brugen af havneanlæg, og som er i strid med fællesskabsretten, men som ikke er nødvendige for, at virksomheden kan opfylde den særlige opgave, som er betroet den.
5. Personer eller virksomheder, som af en offentlig virksomhed, der hører under et nationalt ministerium, og hvis budget er indeholdt i finansloven, er blevet pålagt afgifter, der er i strid med traktatens artikel 90, stk. 1, sammenholdt med artikel 86, har principielt ret til at få tilbagebetalt de urigtigt erlagte afgifter.
- Noget andet gælder kun, såfremt det er godtgjort, at den afgiftspligtige faktisk har overvæltet afgifterne på andre. De erhvervsdrivende må dog ikke være afskåret fra ved de nationale domstole i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der er foreskrevet i national ret, at indtale krav om erstatning for tab, der er lidt som følge af opkrævningen af de ulovlige afgifter, uanset om de måtte være overvæltet.